

การศึกษาปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนในโรงเรียน
โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ภาคกลาง

นางลำเพย สนิธิ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-635-432-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A STUDY OF PROBLEMS OF THE DROP-OUT STUDENTS IN SCHOOLS
UNDER THE EXPANSION OF BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT
UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF
THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION, THE CENTRAL REGION**

Mrs. Lumpoe Sonthi

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

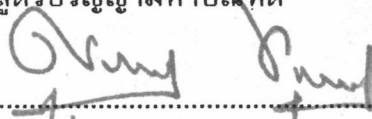
Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974-635-432-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนในโรงเรียนโครงการ
ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ ภาคกลาง
โดย นางลำเพย สนธิ
ภาควิชา ประถมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.อุมา สุคนธมาน

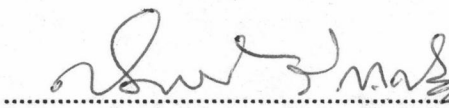
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สถาพร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.อุมา สุคนธมาน)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ จิตระดับ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ลำเพย สนธิ : การศึกษาปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ภาคกลาง (A STUDY OF PROBLEMS OF THE DROP-OUT STUDENTS IN SCHOOLS UNDER THE EXPANSION OF BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION, THE CENTRAL REGION) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.อุมา สุคนธมาน, 347 หน้า. ISBN 974-635-432-9

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุของปัญหา วิธีการแก้ไขและแนวทางการปฏิบัติของการออกกลางคันในด้านตัวนักเรียน หลักสูตรและการเรียนการสอน บริการและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ครอบครัว และเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ภาคกลาง ตัวอย่างประชากรคือ ครูประจำชั้นนักเรียน และผู้ปกครองของนักเรียนที่ออกกลางคัน จำนวน 120 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. สาเหตุของปัญหาการออกกลางคัน ด้านตัวนักเรียน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษต่ำ ขาดเรียนบ่อย มีปัญหาเกี่ยวกับครูบางครั้ง ถูกครูลงโทษเพราะไม่ค่อยทำการบ้าน มีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนบ้าง เจ็บป่วยค่อนข้างบ่อย ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน คือ ใช้เวลามากในการทำความเข้าใจบทเรียน ไม่ค่อยสนใจเข้ารับการสอนซ่อมเสริม ด้านบริการและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน คือ การติดต่อระหว่างบ้านกับโรงเรียนไม่สม่ำเสมอ ด้านครอบครัว คือ ขาดการเอาใจใส่และดูแลจากผู้ปกครองเนื่องจากผู้ปกครองต้องไปประกอบอาชีพ ด้านเศรษฐกิจและสังคม คือ รายได้ภายในครอบครัวไม่เพียงพอ และคนในชุมชนขาดความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้
2. วิธีการแก้ไขและแนวทางการปฏิบัติของปัญหาการออกกลางคัน ด้านตัวนักเรียน ควรร่วมมือกันระหว่างบ้านกับโรงเรียนในการแก้ไขปัญหาล้วนๆ โดยการแนะนำในสิ่งที่ถูกต้องด้วยวิธีการที่นุ่มนวล ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ควรจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพของชุมชนและความต้องการของผู้เรียน ด้านบริการและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ควรร่วมมือกันระหว่างบ้านกับโรงเรียนในการติดตามเรื่องความประพฤติ ด้านครอบครัว ต้องให้ความรักความอบอุ่น ดูแลแนะนำให้เห็นประโยชน์ของการเรียน ด้านเศรษฐกิจและสังคม ควรจัดบริการเสื้อผ้า อุปกรณ์การเรียนการสอน อาหารกลางวัน และส่งเสริมให้นักเรียนมีรายได้

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา การประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C640633 : MAJOR ELEMENTARY EDUCATION

KEY WORD: PROBLEMS OF THE DROP-OUT / BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT / THE CENTRAL REGION

LUMPOE SONTI : A STUDY OF PROBLEMS OF THE DROP-OUT STUDENTS IN SCHOOLS UNDER THE EXPANSION OF BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION, THE CENTRAL REGION. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. UMA SUKONTHAMAN, Ed.D. 347 pp. ISBN 974-635-432-9

The purpose of this study was to determine the causes of problems, solutions and guidance for the drop-out students; in terms of the students, curriculum and teaching-learning system. The study also focused on services and school setting, family, economic and social background of students in schools under the Expansion of Basic Education Opportunity Project under the jurisdiction of the Office of the National Primary Education Commission, the central region. The sample included teachers, students and parents of the drop-out students for a total of 120. The research instrument was an interview form. The data was analyzed by using percentage.

It was found that :

1. As for the causes of problems; in terms of the students, the achievement results of Mathematics and English were low. The students were usually absent and their attitude towards teachers was not quite good. They sometimes have problems with the teacher, and being punished because of not doing the homework. They had conflicts with their friends and they usually were absent due to sickness. With regard to curriculum and teaching-learning system, the students spent a lot of time attempting to understand lessons and they were not interested in taking remedial classes. As for services and school setting, the causes were that the contact between parents and teachers was not consistent. In terms of family, parents did not pay attention to the students due to their working responsibility. With regard to economic and social background, the income of their family was inadequate, and people are not enthusiastic in learning to learn.
2. Solutions and guidance for the drop-out students were that parents and teachers should give advice to the students' own problems in a cautious manner. The subjects should be in line with the need of the community and the students. Teachers and parents should share information about students' behavior regularly. Parents should take good care of students, and teachers should point out the benefits of studying. School uniforms, school supplies and materials, and lunch program should be provided. Moreover, students should be encouraged to earn some money.

ภาควิชา..... ประถมศึกษา.....

สาขาวิชา..... ประถมศึกษา.....

ปีการศึกษา..... 2539.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยความเมตตาจากรองศาสตราจารย์ ดร.อุมา สุคนธมาน ที่กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้ให้ความช่วยเหลือชี้แนะแนวทางให้ ข้อคิดที่มีประโยชน์ ตลอดจนแก้ไขสิ่งที่บกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณา จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนได้เสนอแนะข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สถาพร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ จิตระดับ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับ มาจากทุนอุดหนุนการวิจัย ของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย ณ ที่นี้ด้วย

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และขอบคุณญาติพี่น้อง ผู้มี พระคุณทุกท่านที่ให้กำลังใจสนับสนุนและช่วยเหลือผู้วิจัยมาโดยตลอด

ลำเพย สหนี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
วิธีดำเนินการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	9
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	
ความสูญเปล่าทางการศึกษา.....	10
ปัจจัยที่มีผลต่อการออกกลางคันของนักเรียน.....	15
ปัจจัยด้านตัวนักเรียน.....	16
ปัจจัยด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน.....	19
ปัจจัยด้านบริการและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน.....	28
ปัจจัยด้านครอบครัว.....	33
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม.....	39
โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	43
สภาพการจัดการศึกษาของการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	48

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย
	การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น..... 54
	ประชากรและตัวอย่างประชากร..... 54
	เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 57
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 59
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 59
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 61
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ
	สรุปผลการวิจัย..... 186
	อภิปรายผลการวิจัย..... 201
	ข้อเสนอแนะ..... 207
	รายการอ้างอิง..... 208
	ภาคผนวก..... 222
	ภาคผนวก ก. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ..... 223
	ภาคผนวก ข. รายชื่อโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรในการวิจัย..... 224
	ภาคผนวก ค. แบบสัมภาษณ์และคู่มือแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัย..... 228
	ประวัติผู้เขียน..... 347

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนจังหวัด อำเภอ โรงเรียนจำแนกตามเขตการศึกษา.....	55
2 จำนวนนักเรียน ครูประจำชั้นและผู้ปกครองของนักเรียนออกกลางคันที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเขตการศึกษาและจังหวัด.....	57
3 ความถี่และร้อยละของครูประจำชั้นของนักเรียนที่ออกกลางคัน จำแนกตาม สถานภาพของครูประจำชั้น.....	63
4 ความถี่และร้อยละของครูประจำชั้นของนักเรียนที่ออกกลางคันผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับ สาเหตุของปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน จำแนกตามด้านตัวนักเรียน....	65
5 ความถี่และร้อยละของครูประจำชั้นของนักเรียนที่ออกกลางคันผู้ให้ข้อมูล เกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน จำแนกตาม ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน.....	71
6 ความถี่และร้อยละของครูประจำชั้นของนักเรียนที่ออกกลางคันผู้ให้ข้อมูล เกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน จำแนกตาม ด้านบริการและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน.....	79
7 ความถี่และร้อยละของครูประจำชั้นของนักเรียนที่ออกกลางคันผู้ให้ข้อมูล เกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน จำแนกตาม ด้านครอบครัว.....	85
8 ความถี่และร้อยละของครูประจำชั้นของนักเรียนที่ออกกลางคันผู้ให้ข้อมูล เกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน จำแนกตาม ด้านเศรษฐกิจและสังคม.....	92
9 ความถี่และร้อยละของครูประจำชั้นผู้ให้ข้อมูลวิธีการแก้ไขปัญหา การออกกลางคันของนักเรียน ด้านตัวนักเรียน.....	100
10 ความถี่และร้อยละของครูประจำชั้นผู้ให้ข้อมูลวิธีการแก้ไขปัญหา การออกกลางคันของนักเรียน ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน.....	101
11 ความถี่และร้อยละของครูประจำชั้นผู้ให้ข้อมูลวิธีการแก้ไขปัญหา การออกกลางคันของนักเรียน ด้านบริการและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน.....	102
12 ความถี่และร้อยละของครูประจำชั้นผู้ให้ข้อมูลวิธีการแก้ไขปัญหา การออกกลางคันของนักเรียน ด้านครอบครัว.....	103

สารบัญตาราง (ต่อ)

บทที่		หน้า
13	ความถี่และร้อยละของครูประจำชั้นผู้ให้ข้อมูลวิธีการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน ด้านเศรษฐกิจและสังคม.....	104
14	ความถี่และร้อยละของนักเรียนที่ออกกลางคัน จำแนกตามสถานภาพของนักเรียน.....	105
15	ความถี่และร้อยละของนักเรียนที่ออกกลางคันผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน จำแนกตามด้านตัวนักเรียน.....	108
16	ความถี่และร้อยละของนักเรียนที่ออกกลางคันผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน จำแนกตามด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน.....	114
17	ความถี่และร้อยละของนักเรียนที่ออกกลางคันผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน จำแนกตามด้านบริการและสภาพแวดล้อมโรงเรียน.....	123
18	ความถี่และร้อยละของนักเรียนที่ออกกลางคันผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน จำแนกตามด้านครอบครัว.....	129
19	ความถี่และร้อยละของนักเรียนที่ออกกลางคันผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน จำแนกตามด้านเศรษฐกิจและสังคม.....	136
20	ความถี่และร้อยละของผู้ปกครองของนักเรียนที่ออกกลางคัน จำแนกตามสถานภาพของผู้ปกครอง.....	143
21	ความถี่และร้อยละของผู้ปกครองของนักเรียนที่ออกกลางคันผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน จำแนกตามด้านตัวนักเรียน....	146
22	ความถี่และร้อยละของผู้ปกครองของนักเรียนที่ออกกลางคันผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน จำแนกตามด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน.....	153
23	ความถี่และร้อยละของผู้ปกครองของนักเรียนที่ออกกลางคันผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน จำแนกตามด้านบริการและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน.....	160

สารบัญตาราง (ต่อ)

บทที่

หน้า

24	ความดีและร้อยละของผู้ปกครองของนักเรียนที่ออกกลางคันผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน จำแนกตามด้านครอบครัว.....	166
25	ความดีและร้อยละของผู้ปกครองของนักเรียนที่ออกกลางคันผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน จำแนกตามด้านเศรษฐกิจและสังคม.....	173
26	ความดีและร้อยละของผู้ปกครองของนักเรียนที่ออกกลางคันผู้ให้ข้อมูลวิธีการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน ด้านตัวนักเรียน.....	181
27	ความดีและร้อยละของผู้ปกครองของนักเรียนที่ออกกลางคันผู้ให้ข้อมูลวิธีการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน.....	182
28	ความดีและร้อยละของผู้ปกครองของนักเรียนที่ออกกลางคันผู้ให้ข้อมูลการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน ด้านบริการและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน.....	183
29	ความดีและร้อยละของผู้ปกครองของนักเรียนที่ออกกลางคันผู้ให้ข้อมูลวิธีการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน ด้านครอบครัว.....	184
30	ความดีและร้อยละของผู้ปกครองของนักเรียนที่ออกกลางคันผู้ให้ข้อมูลวิธีการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน ด้านเศรษฐกิจและสังคม.....	185